

Karl Leisner 1915 - 1945

Van 14 augustus tot en met 25 augustus 1934 organiseerde Karl Leisner (1915- 1945) in Groesbeek, in zijn functie als afdelingsjeugdleider van de Katholieke jeugdbeweging (Katholische Jungmännerverband Deutschlands, KJMVD), een kindervakantiekamp voor 31 jongens uit Kleef in de leeftijd van 11 t/m jaar. Het was onmogelijk om in Duitsland waar alle jeugdverenigingen geacht werden zich aan te sluiten bij de Hitlerjugend, nog een groot vakantiekamp te organiseren. De kans dat men lastig zou worden gevallen door de Hitlerjugend nam steeds verder toe. Het werd te gevaarlijk. Kapelaan Heinrich Brey (geestelijk adviseur van de Jungmännerverein) van de Stiftskirche van Kleef, de latere pastoor van Kranenburg (1954- 1974) had aanvankelijk dan ook bezwaren dat Karl Leisner met een groep jongens naar Groesbeek in Nederland ging. Hij maakte zich grote zorgen over de reactie van de nazi's. Later is hij blij dat uiteindelijk alles voortreffelijk geregeld is. Op 29 oktober 1937 heeft de Gestapo in het ouderlijk huis in Kleef zijn dagboeken van 1928 tot 1935 in beslag genomen. Met name de organisatie van het kamp in Groesbeek werd hem zwaar aangerekend. Omdat Karl Leisner vaker in Groesbeek bij de Duitse zusters in het klooster Mariëndaal was geweest, kende hij de weg naar Groesbeek. Schwester Oberin Elisabeth Kaßenmeyer hielp waar mogelijk, zoals met de inkoop tegen groothandelsprijzen en het onderbrengen in het klooster van de vakantiekampkokkinnen Anna Kempkes en Maria Leisner. Ook legde hij contact met Kapelaan Johannes Josephus Pulles van de parochie Cosmas en Damianus en deze nodigde Karl Leisner en zijn groep uit in Groesbeek als vakantiegangers te komen kamperen. Hij adviseerde om daarvoor een groepspas voor de grensovergang Wyler aan te vragen. Waarschijnlijk regelde de kapelaan ook dat het tentenkamp kon worden opgezet op het land van en hulp kreeg van M. Kersten en J. Kouws. In de hoek waar nu De Ruyterstraat ligt, richting Knapheideweg, lag ongeveer het tentenkamp.

Vom 14. August bis zum 25. August 1934 organisierte Karl Leisner (1915- 1945) in seiner Funktion als Gruppenführer des Katholischen Jungmännerverbandes Deutschland (KJMVD) ein Ferielager für 31 jungen aus Kleve im Alter von 11 bis 14 Jaren. Da die NSDAP die gesamte Jugendarbeit übernehmen und konkurrierende Bewegungen ausschalten wollte, war es in Deutschland gefährlich gewesen, ein katholisches „Grosses Jungenlager“ zu veranstalten. Heinrich Brey, Kaplan an der Klever Stiftskirche und Präses der Jugens - später von 1954 bis 1974 Pfarrern von Kranenburg -, tat sich anfangs schwer mit den Risiko, das Ferielager einfach jenseits der Staatsgrenze im niederländischen Groesbeek durchzuführen. Er machte sich grosse Sorgen über die Reaktionen der Nazi's. Letzlich war er froh dass alles vortrefflich geregelt war. Am 29. Oktober 1937 hat die Gestapo im Klever Elternhaus die Tagebücher Karl Leisner aus den Jahren 1928 bis 1935 beschlagnahmt. Inbesonder die Organisation des Ferielagers in Groesbeek wurde ihm angekreidet. Da Karl Leisner 1928 als Gruppenmitglied zum ersten Mal bei den deutschen Schwestern im kloster Mariental gewesen was, kannte er Groesbeek von früheren Besuchen. Swester Oberin Elisabeth Kaßenmeyer half ihm auf jede mögliche Weise, so beim Einkauf zu Großhandelspreisen und durch die Unterbringung der beide Kochfrauen Anna Kempkes und Maria Leisner im Kloster. Durch die Kontaktaufnahme mit Kaplan Johannes Josephus Pulles von der Pfarrei St. Cosmas und Damianus gelang es, die 31 Jungen über einen Sammelpass als Feriengäste am Grenzübergang Wyler in die Niederlande ausreisen zu lassen. Wahrscheinlich besorgt Kaplan Pulles auch den Zeltlagerplatz und die Unterstützung durch M. Kersten und J. Kouws. An der Ecke, wo heute die „de Ruyterstraat“ liegt, Richtung „Knapheideweg“, lag ungefähr das Zeltlager.

Tekst:

Theo Giesbers, pastoor Christoph Scholten.

Loraz videoproducties 2017

